

(489. 5.)

MEMORIE VAN ANTWOORD.

(Ingezonden 2 September 1919.)

In de vergadering van de Tweede Kamer van 11 Februari 1919 ¹⁾ heeft de heer KOOLEN inderdaad de urgentie betoogd van verandering van de bij art. 7 der Burgerlijke Pensioenwet voorgeschreven wijze van berekenen van de ambtenaarspensioenen in dien zin, dat de berekening zal geschieden niet naar het gemiddelde per jaar van de pensioensgrondslagen over de laatste vijf aan het ontslag voorafgaande jaren, doch naar den pensioensgrondslag over het laatste dienstjaar. De eerstondergeteekende heeft er zich echter — zooals hij ook nog in zijn antwoord op de in April j.l. nader door den heer KOOLEN met betrekking tot deze aangelegenheid gestelde vraag in herinnering bracht ²⁾ — van onthouden eenig uitzicht te openen op de totstandkoming van zoodanige regeling. Hij heeft zich bepaald tot eene toezegging, waaraan door de indiening van dit wetsontwerp is voldaan.

Overwegend bezwaar hebben de ondergeteekenden er tegen ten opzichte van eene zōo ingrijpende verandering in de bestaande pensioenwetten op de voorstellen der Staatscommissie voor de burgerlijke pensioenwetgeving vooruit te loopen. Wel is waar is het de bedoeling dat de verlangde wijziging een tijdelijk karakter zal dragen, maar zij zal dan toch vijf jaren van kracht moeten zijn en nu behoeft het, naar hunne meening, nauwelijks betoog dat, werd eene regeling van zoo fundamenteele beteekenis voor enkele jaren ingevoegd in het nieuwe stelsel van pensionneering, dat wellicht zal blijken te zijn opgebouwd op grondslagen die zich met de begeerde wijze van pensioenberekening niet verdragen, dit op de goede werking van dat stelsel van zeer storenden invloed zou kunnen zijn.

Men verlieze bovendien niet uit het oog dat, wanneer de gedachte tijdelijke voorziening vijf jaren zou hebben gewerkt, hare vervanging door eene allicht voor den ambtenaar eenigszins minder gunstige regeling waarschijnlijk op bezwaar zou stuiten en dus wellicht niet zoo aanstonds haar beslag zou krijgen.

Ook de regeling op zich zelf ontmoet bij de ondergeteekenden ernstige bedenking. Beoogd wordt den Rijksambtenaren die na het tijdstip met ingang waarvan hun salaris aanzienlijk werd verhoogd, worden gepensionneerd, het genot te verzekeren van een pensioen dat in juiste verhouding staat tot de na dat tijdstip genoten hoogere wedde. Dit doel zou b.v. ten aanzien van een ambtenaar die, na met ingang van 1 Januari 1919 te zijn bevorderd in rang, met 1 Januari 1920 wordt gepensionneerd, worden bereikt, wanneer zijn pensioen berekend werd naar het gemiddelde der hoogere wedden in de rangen, in het vijfjarig tijdvak van 1 Januari 1915 tot 1 Januari 1920 door hem bekleed. Volgens de verlangde regeling zal echter de berekening geschieden alleen naar het hoogere salaris, verbonden aan den hoogsten dier rangen. Dit systeem zou dus werken als eene volkomen ongemotiveerde, sterke bevoorrechtiging van alle tusschen 1 Januari 1919 en 1 Januari 1924 gepensionneerd wordende ambtenaren, wier bezoldiging in hunne laatste vijf dienstjaren werd verhoogd. Het is dus ook materieel onjuist.

Moeten de ondergeteekenden derhalve allen aandrang om aan het tot stand brengen van deze wijze van pensioenberekening mede te werken met beslistheid afwijzen, wèl is de eerstondergeteekende — zooals ook reeds uit zijn bij de behandeling in de Eerste Kamer van de kredietaanvraag voor de duurtebijslagregeling voor 1919 aan den heer VAN EMBDEN gegeven antwoord blijkt ¹⁾ — bereid te bevorderen dat de pensioenen der burgerlijke ambtenaren, wegens de waardevermindering van het geld, worden verhoogd. Een hiertoe strekkend wetsontwerp zal, naar hij vertrouwt, de Kamer spoedig bereiken.

De meening van sommige leden, dat het wenschelijk is het pensioenmaximum op f 4500 te stellen, deelen de ondergeteekenden niet. Eene verhooging van f 3000 tot f 4000, derhalve met 1/3, beantwoordt, huns inziens, aan den eisch van juiste aanpassing aan de mate van verhooging van de Rijkstraktementen. Zooals reeds in de Memorie van Toelichting werd medegedeeld, zal ook de bovengenoemde Staatscommissie een maximum van f 4000 voorstellen.

De ondergeteekenden zijn van oordeel dat het niet op hun weg ligt voor te stellen, dat het Ministerspensioen tot f 6000 wordt verhoogd.

Het wetsontwerp spreekt in de considerans niet van burgerlijke ambtenaren, doch van civiele ambtenaren, omdat onder burgerlijke ambtenaren in de Burgerlijke Pensioenwet uitsluitend ambtenaren in den zin dier wet worden verstaan en het ontwerp de strekking heeft niet alleen voor die ambtenaren, doch ook voor de gemeenteambtenaren en voor de ten opzichte van de pensioenaanspraken met ambtenaren gelijkgestelde leeraren bij het bijzonder hooger en middelbaar onderwijs het pensioenmaximum te verhoogen.

Naar de ondergeteekenden met zekerheid meenen te weten, kunnen de voorstellen der Staatscommissie voor de burgerlijke pensioenwetgeving binnen een paar maanden worden te gemoet gezien.

In het wetsontwerp is nog in een nieuw artikel 7 opgenomen eene wijziging van artikel 20, derde lid, der Burgerlijke Pensioenwet en van art. 21, tweede lid, lit. b, der Pensioenwet voor de bijzondere leeraren 1913, strekkende om het bedrag van f 400, het ten opzichte van de salarissen bepaalde maximum waarover de krachtens die artikelen verschuldigde aflopende bijdrage voor eigen pensioen niet wordt geheven, tot f 1200 te verhoogen. Deze verhooging ligt geheel in de lijn van de algemeene verhooging der Rijkswedden. Zij is daarvan eene voor de hand liggende consequentie. De datum van ingang ware te stellen op 1 Januari 1919, dien waarop de volle verhooging van de salarissen der Rijksambtenaren is ingegaan. Hetgeen van dien datum af over traktementen van minder dan f 1200 voor eigen pensioen is bijgedragen, zal aan de belanghebbenden worden gerestitueerd.

Ook voor de verhooging van het pensioenmaximum is de datum van ingang nader bepaald op 1 Januari 1919.

De Minister van Financiën.

DE VRIES.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

CH. RUYS DE BEERENBROUCK.

*De Minister van Onderwijs, Kunsten
en Wetenschappen,*

J. TH. DE VISSER.

1) *Handelingen* Tweede Kamer 1918/19, blz. 1335.2) *Aanhangsel Handelingen* Tweede Kamer 1918/19, blz. 294 (n°. 333).1) *Handelingen* Eerste Kamer 1918/19, blz. 596.